

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Petru Moraru, Vladimir Timofti, Nadejda Toma și Constantin Alerguș,

juducând, fără citarea părților recursul ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tudor Cojocar, în cauza penală în privința lui

Bernaz Elena Xxxxx, născută la xxxxx, originară din Xxxxx, domiciliată Xxxxx, Xxxxx

și

Bulgari Elena Xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată Xxxxx, Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.05.2014 - 22.04.2016;

Instanța de apel: 23.05.2016 - 09.02.2017;

Instanța de recurs: 22.05.2017 - 28.11.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 22 aprilie 2016, Elena Bernaz și Elena Bulgari au fost achitate de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Elena Bernaz a fost învinuită că, deținând funcția de șef al Direcției protecției sociale, familiei și copilului Ștefan Vodă, în baza deciziei Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 2/11 din aprilie 2011, fiind persoană publică, responsabilă conform fișei de post de supravegherea activității și exercitării de către funcționarii publici din Direcție a atribuțiilor de serviciu, de administrarea eficientă a mijloacelor financiare și valorilor materiale în conformitate cu legislația în vigoare, dând dovadă de imprudență față de atribuțiile sale de serviciu, a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, prin ce a provocat urmări grave intereselor publice, în următoarele circumstanțe.

În perioada anului 2012, având în subordinea sa specialistul principal pentru administrarea ajutorului material, Elena Bulgari, a primit de la ultima pentru examinare și primire a deciziei pe 3377 de cereri de acordare a ajutorului

social și ajutor pentru perioada rece a anului.

Prin urmare, neglijând atribuțiile sale de serviciu în ceea ce privește supravegherea activității și exercitării de către funcționarii publici din cadrul Direcției a atribuțiilor de serviciu precum și contrar prevederilor Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008, care indică expres condițiile de acordare și actele care urmează să fie anexate la cererea privind acordarea ajutorului social, Elena Bernaz examinând superficial sau evitând examinarea cererilor prezentate, a emis decizii contrar prevederilor legale în 183 de cereri privind acordarea ajutorului social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului 2012, dintre care pentru 146 de cereri, au fost alocate ilegal din bugetul de stat mijloace bănești în suma de 367890 lei, pentru locuitorii următoarelor localități: or. Ștefan Vodă - 19649 lei; c. Alava - 7316 lei; s. Antonești - 43137 lei; s. Căplani - 56747 lei; s. Cioburciu - 21219 lei; s. Copceac - 28964 lei; s. Crocmaz - 10438 lei; s. Ermoclia - 30924 lei; s. Feștețița - 7276 lei; s. Marianca de Jos - 12585 lei; s. Olănești - 20997 lei; s. Popeasca - 748 lei; c. Purcari - 8969 lei; c. Răscăieți - 371 lei; s. Semionovca - 1538 lei; s. Slobozia - 7762 lei; s. Ștefănești - 14604 lei; s. Talmaza - 4968 lei; s. Tudora - 34446 lei; s. Volintiri - 32232 lei.

Conform raportului Inspecției Sociale cu privire la rezultatele controlului la Direcția asistență socială și protecție a familiei Ștefan Vodă, în perioada și prin metoda nominalizată, a fost cauzat prejudiciu material Casei Naționale de Asigurări Sociale în sumă totală de 367890 lei.

Elena Bulgari a fost pusă sub învinuire că, deținând funcția de specialist principal al Direcției, în baza ordinului șefului Direcției protecției sociale, familiei și copilului raionul Ștefan Vodă, nr. 167 din 08 august 2011, fiind persoană publică, responsabilă conform fișei de post de primirea, verificarea și procesarea cererilor de acordare a ajutorului social, de primirea și verificarea dacă informația indicată de către solicitant în cererea de acordare a ajutorului social este completă, de procesarea cererilor de acordare a ajutorului social în mod electronic, de reverificarea dosarelor cu deficiență și luarea măsurilor pentru corectarea erorilor, respectiv după caz, de încetare a plății, de verificare selectivă, în teritoriu a autenticității informației prezentate de beneficiar pentru stabilirea ajutorului social, de urmărire a corectitudinii, veridicității faptelor expuse în cerere prin efectuarea controlului permanent în teritoriu și întocmirea proceselor-verbale, de informare imediată a organelor de resort despre cazurile de încălcare a legislației, dând dovadă de imprudență față de atribuțiile sale de serviciu, a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, prin ce a provocat urmări grave intereselor publice, în următoarele circumstanțe.

În perioada anului 2012, Elena Bulgari a primit pentru examinare, verificare și procesare 3377 de cereri de acordare a ajutorului social și ajutor pentru perioada rece a anului.

Prin urmare, neglijând atribuțiile sale de serviciu în ceea ce privește verificarea informației indicate de către solicitanți în cererea de acordare a

ajutorului social și al ajutorului pentru perioada rece a anului, inclusiv prin verificarea selectivă, în teritoriu a autenticității informației prezentate de beneficiar, precum și contrar prevederilor Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008, care indică expres condițiile de acordare și actele care urmează să fie anexate la cererea privind acordarea ajutorului social, Elena Bulgari a procesat contrar prevederilor legale 183 de cereri privind acordarea ajutorului social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului 2012, dintre care pentru 146 de cereri, fiind alocate ilegal din bugetul de stat suma de 367890 lei, pentru locuitorii următoarelor localități: or. Ștefan Vodă - 19649 lei; c. Alava - 7316 lei; s. Antonești - 43137 lei; s. Căplani - 56747 lei; s. Cioburciu - 21219 lei; s. Copceac - 28964 lei; s. Crocmaz - 10438 lei; s. Ermoclia - 30924 lei; s. Feștelița - 7276 lei; s. Marianca de Jos - 12585 lei; s. Olănești - 20997 lei; s. Popeasca - 748 lei; c. Purcari - 8969 lei; c. Răscăieți - 371 lei; s. Semionovca - 1538 lei; s. Slobozia - 7762 lei; s. Ștefănești - 14604 lei; s. Talmaza - 4968 lei; s. Tudora - 34446 lei; s. Volintiri - 32232 lei.

3. Procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Nicolae Tian, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Elena Bernaz și Elena Bulgari să fie recunoscute vinovate și condamnate în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de câte 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții pe termen de 3 ani.

3.1. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Brigai Sergiu, a depus supliment la apelul declarat de procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Nicolae Tian, prin care a solicitat casarea sentinței, invocând că, instanța a constatat neîntemeiat că raportul cu privire la rezultatele controlului la Direcția asistență socială și protecție a familiei Ștefan Vodă nu este unul obiectiv și datele indicate nu corespund realității.

Prima instanță a reținut că inculpații și-au îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu deoarece din numărul total de cereri înregistrate în anul 2012, au fost aprobate 58,12 %, iar 41,18 % au fost respinse, însă concluziile instanței sunt vădit neîntemeiate deoarece simplul fapt că un anumit număr de cereri au fost respinse nu atestă faptul că inculpații și-au îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu.

Or, conform rezultatului inspectării efectuate, a fost stabilit că contrar prevederilor Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008, factorii de decizie din cadrul Direcției asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă, ca urmare a îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, au admis acordarea și achitarea, cu titlu necuvenit a plăților sociale în sumă de 367890 lei, cauzând astfel statului și intereselor publice daune în proporții deosebit de mari.

Prima instanță a reținut că inculpații au acționat în mod legal fără să țină cont și de poziția ultimilor care au declarat că Legea nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social o tratau așa cum o înțelegeau, deoarece nu au fost instruiți.

A atenționat că, inculpații pe parcursul activității nu au sesizat careva

obiecții referitor la instruire, prin urmare se consideră că invocarea unei astfel de poziții, urmărește scopul de a se exonera de răspundere penală.

Subsidiar a invocat apelantul că, inculpații au acționat contrar Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008 și ca consecință au emis decizii contrar prevederilor legale în 183 de cereri privind acordarea ajutorului social cauzând Casei Naționale de Asigurări Sociale un prejudiciu material în sumă totală de 367890 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, a fost respins apelul declarat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și nevinovăția inculpaților care nu a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc.

Instanța de apel verificând probele prezentate de acuzatorul de stat și apărare, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate, Tatiana Casapu; martorilor Romanov Eugenia; Olga Crețu; Ala Martîniuc; Nina Lazarev; Natalia Constantinova; Nina Mocan; Viola Cebotari; Boris Viziru; raportul cu privire la rezultatele controlului la Direcția asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă (f.d.9-136, vol. I); informația de la Inspekția Socială Ștefan Vodă (f.d.108, vol. II, f.d.134-138, vol. III); fișa de post a inculpatului Elena Bulgari (f.d.139-142, vol. III); certificatul eliberat de către Primăria s. Palanca, Ștefan Vodă în privința cet. Sergiu Lapaci (f.d.193, vol. III), a considerat că, prima instanță a analizat obiectiv și minuțios cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc nevinovăția inculpaților Elena Bernaz și Elena Bulgari în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, sau alte urmări grave, corect ajungând la concluzia că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În baza probelor cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, s-a ajuns la concluzia că apelul procurorului este neîntemeiat, bazat pe presupuneri neargumentate.

Respingând apelul, instanța a indicat că, acuzarea nu a prezentat probe directe în sprijinul învinuirii aduse inculpaților și nu a înlăturat dubiile rezonabile referitor la nevinovăția acestora, învinuirea bazându-se în mod prioritar pe raportul Inspekției Sociale din 01 noiembrie 2012 cu privire la rezultatele controlului la Direcția asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă.

În acest context, instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe care a apreciat critic ca fiind neveridice rezultatele din raportul Inspekției Sociale din 01 noiembrie 2012, fiind indicate sume care ar fi încasate ilegal, deși acestea nici nu au fost ridicate de la instituțiile bancare.

Mai mult, membrii comisiei din cadrul Inspecției Sociale, doar au analizat actele anexate la cerere, fără a intra în esență - poate avea sau nu un alt statut ocupațional persoana respectivă, ca rezultat fiind necesar doar de a perfecta o altă cerere și nicidecum de a impune păturile defavorizate ale populației să restituie ajutorul social primit doar din motiv, că a bifat o rubrică incorectă, el având statut ocupațional și având nevoie de susținere din partea statului.

În aceeași ordine de idei, constatările expuse în raportul Inspecției Sociale din 01 noiembrie 2012 nu demonstrează vinovăția inculpaților care au îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu și nu au verificat toate actele anexate la cerere, din moment ce Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social până la modificările introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 806 din 31 octombrie 2012, nu reglementa necesitatea prezentării unor acte confirmative a statutului ocupațional.

Așadar, lipsa unor astfel de acte confirmative la cererile înaintate de solicitanți, nu poate fi apreciată ca o neglijență din partea inculpaților.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul acuzatorului de stat cu privire la poziția inculpaților care urmăresc scopul de a se exonera de răspundere penală, declarând că Legea nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social o tratau cum o înțelegeau, deoarece nu au fost instruiți, iar pe parcursul activității, inculpații nu au sesizat careva obiecții referitor la instruire, or potrivit constatărilor expuse în Hotărârea nr. 65 din 17 decembrie 2013 a Curții de Conturi privind Raportul auditului performanței, s-a depistat existența unor probleme, deficiențe și nereguli în organizarea și realizarea procesului de acordare a prestațiilor sociale, care subminează efectul pozitiv al reformelor desfășurate în vederea eficientizării rețelei de prestații sociale și atingerii obiectivelor stabilite.

Neregulile identificate relevă necesitatea soluționării unui șir de probleme de ordin organizațional și funcțional, precum și operării unor modificări în cadrul legal.

Prin urmare, a fost stabilită existența carențelor privind aplicarea prevederilor legale în vederea acordării ajutorului social ce necesită a fi înlăturate la nivel centralizat, prin operarea unor modificări corespunzătoare în cadrul legal din domeniul asistenței sociale și nu ține de abilitățile profesionale ale inculpaților în vederea aplicării reglementărilor Legii nr. 133-XVI din 13 iunie 2008 „Cu privire la ajutorul social”.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate și argumentele acuzatorului de stat, care consideră că, concluziile primei instanțe precum că inculpații și-au îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu deoarece din numărul total de cereri înregistrate în anul 2012, au fost aprobate 58,12 %, iar 41,18 % au fost respinse, sunt vădit neîntemeiate deoarece simplul fapt că un anumit număr de cereri au fost respinse nu atestă faptul că ultimii nu și-au îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu, or prin aceste constatări prima instanță corect a concluzionat că, atât șefa Direcției asistență socială și protecție a familie Ștefan Vodă, Elena Bernaz, cât și specialistul principal pentru administrarea ajutorului social în cadrul direcției, Elena Bulgari, și-au îndeplinit conștiincios obligațiunile de serviciu, au verificat cererile prezentate de beneficiari și, respectiv, au acționat în mod legal.

Nu puteau să fie respinse cererile în care beneficiarii se arătau la statutul ocupațional - persoana este angajată pe cont propriu în sectorul neagricol (business mic, prestare servicii, etc.), deoarece beneficiarii declarau date din cerere pe propria lor răspundere, iar acte confirmative nu se solicitau.

În cadrul ședinței instanței de apel a fost audiat la demersul acuzării martorul Boris Vizir, declarațiile căruia confirmă cele descrise în raportul Inspecției Sociale din 01 noiembrie 2012 potrivit prevederilor la momentul întocmirii aceluși control, considerând că la cererile înaintate lipsea actul confirmativ, însă nu demonstrează culpa inculpaților în săvârșirea celor incriminate.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul din apel precum că prima instanță la pronunțarea sentinței de achitare nu a luat în considerare declarațiile martorilor: Aliona Muntean, Eugenia Romanov, Olga Crețu, Ala Martîniuc, Nina Lazarev, Natalia Constantinova, Nina Mocan, Natalia Ciobanu, Viola Cebotari, Tatiana Țîmbalist, Liudmila Rădulenco, Ana Pușcă, Olga Dobândă, Liuba Boligari, Eugenia Godiac, Tamara Gaugaș, Maria Pîntea, Maria Roșea, Galina Guțu, Liliana Vasiliev, Olga Șterban, Nelea Gherasimovici și Olesea Țaran, deoarece acest argument nu-și găsește confirmare în materialele cauzei penale, precum și, în conținutul sentinței care conține totalitatea declarațiilor martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, atât din partea acuzării cât și din partea apărării, prima instanță apreciind aceste probe după intima convingere și în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel la baza deciziei de achitare unilateral a pus declarațiile inculpaților, care atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată nu au recunoscut vina, declarații care urmează a fi apreciate critic deoarece nu coroborează cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, fiind date cu scop de apărare și eschivare de la răspundere penală.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel a dat apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate, Tatiana Casapu, martorilor Eugenia Romanov, Olga Crețu, Ala Martîniuc, Nina Lazarev, Natalia Constantinova, Nina Mocan, Viola Cebotari, Boris Viziru, raportul cu privire la rezultatele controlului la Direcția asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă .

Partea acuzării a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care în volum deplin dovedesc vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală.

La fel, menționează recurentul că, forța probatorie a acestora nu a fost pusă la îndoială de partea apărării și nu au fost indicate argumente sau circumstanțe care ar determina nerecunoașterea probelor prezentate de învinuire ca lipsite de

putere juridică conferită de legislația procesuală penală și acumularea acestora cu încălcări de procedură penală.

Respectiv, toate probele prezentate judecății pot fi admise și puse la baza învinuirii și stabilirii pedepsei inculpaților.

Consideră procurorul că, instanța de apel s-a limitat la aprecierile date de prima instanță, ulterior dându-le putere probatorie în instanța de apel.

6. Asupra recursului au prezentat referințe inculpații, care s-au expus pentru respingerea acestuia ca inadmisibil, menționând că, decizia instanței de apel este legală și întemeiată, deoarece la adoptarea acesteia a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, a apreciat toate probele administrate și cercetate în ședința de judecată dând apreciere corectă acestora, ajungând la concluzia nevinovăției inculpaților.

Procurorul în recurs a făcut referire la martorii Aliona Muntean, Natalia Ciobanu și Olesea Țaran, care însă nu au fost audiați în ședința de judecată, mai mult martorii care au fost audiați în ședință nu au declarat că inculpații au manifestat neglijență față de obligațiunile de serviciu.

La fel, martorii indicați de procuror în apel și recurs - dețin funcții de asistenți sociali prin localități, astfel, aceștia sunt primele persoane care primesc cererile de la beneficiari și ulterior aceste cereri sunt transmise Direcției asistență socială.

În apel, procurorul a prezentat ca probă declarațiile martorului Boris Viziru, care însă nu a indicat care au fost normele legale încălcate de inculpați.

În același sens, procurorul a ignorat cele indicate în actul de învinuire, or învinuirea nu conține care prevederi ale Regulamentului nu au fost respectate și ce încălcări anume s-au admis.

Prin urmare, în perioada de activitate a anului 2012, beneficiarii depuneau cererile pentru acordarea ajutorului social, conform anexei nr. 1 la Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social, în care era expres stipulat care acte urmează a fi anexate.

La pct. 28 din cerere, la întrebarea dacă persoana este angajată pe cont propriu în sectorul neagricol (business mic, prestare servicii, etc.) nu se solicita nici un act confirmativ, modificări în legislație au fost introduse abia la 01 noiembrie 2012, prin Hotărârea Guvernului nr. 806 din 31 octombrie 2012, cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial la 01 noiembrie 2012, în care a fost introdusă lit. h) la pct. 8 din Regulament „copia certificatului (patentei, licenței) care confirmă realizarea activității de antreprenariat, conform legislației”.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de

apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În acest sens, Colegiul lărgit reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, menționând în acest sens următoarele.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În această privință se constată că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată.

Astfel, în apelul declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate ignorând probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Colegiul penal reține că, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei, a indicat că, *constatările expuse în raportul Inspecției Sociale din 01 noiembrie 2012 nu demonstrează vinovăția inculpaților, din moment ce Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social până la modificările introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 806 din 31 octombrie 2012, nu reglementa necesitatea prezentării unor acte confirmative a statutului ocupațional, fără a se expune asupra faptului că, din cele 146 de cereri (indicate în actul de învinuire), în 108 cazuri s-a considerat ca fiind ilegal achitate sumele de plată a ajutorului social pentru perioada rece a anului, din motiv că nu a fost prezentat act confirmativ că persoana este angajată pe cont propriu în sectorul neagrícola (business mic, prestare servicii, etc.), însă celelalte 38 de cazuri au fost trecute cu vederea.*

Totodată, instanța de apel făcând trimitere la probele examinate în ședința de judecată a primei instanțe, a omis a analiza conținutul fișelor de post ale inculpaților, potrivit căroră, în atribuțiile de serviciu al specialistului principal

pentru administrarea ajutorului intră primirea, verificarea și procesarea cererilor de acordare a ajutorului social, care cuprinde - primirea și verificarea dacă informația indicată de către solicitant în cererea de acordare a ajutorului social este completă, iar în atribuțiile de serviciu ale șefului de direcție intră supravegherea și exercitarea de către funcționarii publicii din cadrul Direcției a atribuțiilor de serviciu.

În contextul celor expuse supra, Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelelor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La fel, instanța de recurs reține ca fiind pripită concluzia instanței de apel, care a indicat că, *membrii comisiei din cadrul Inspecției Sociale, doar au analizat actele anexate la cerere, fără a intra în esență - poate avea sau nu un alt statut ocupațional persoana respectivă, ca rezultat fiind necesar doar de a perfecta o altă cerere și nicidecum de a impune păturile defavorizate ale populației să restituie ajutorul social primit doar din motiv, că a bifat o rubrică incorectă, el având statut ocupațional și având nevoie de susținere din partea statului, or, în raportul cu privire la rezultatele controlului la direcția asistență socială și protecția familiei Ștefan Vodă, inspectorii au stabilit cazuri în care nu au fost respectate condițiile de întocmire a cererii, însă a fost dispusă revizuirea dreptului la ajutor social prin depunerea unor cereri noi.*

Mai mult, interpretarea limitelor atribuțiilor Inspecției Sociale nu ține de competența instanței de judecată.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și să pronunțe o hotărâre legală și

întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Subsidiar, Colegiul lărgit, cu trimitere la prevederile art. art. 281 alin. (2), 296 alin. (2), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, ține să menționeze că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice învinuirea înaintată Elenei Bernaz și Elenei Bulgari și dacă din aceasta rezultă încadrarea juridică a acțiunilor incriminate inculpaților, iar în cazul în care se va constata că învinuirea este, clară să purceadă la examinarea probelor.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tudor Cojocaru, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2017, în cauza penală în privința lui *Bernaz Elena Xxxxx* și *Bulgari Elena Xxxxx* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 21 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Constantin Alerguș